

Національний
банк України

ГРОШОВА РЕФОРМА: ЩО, НАВІЩО ТА ЯК?

Робочий зошит
для учнів старшої школи
до уроку з фінансової грамотності

Зміст

1. Якій видатній особі належать слова?	2
2. У якій історичній події брав участь герой банкноти?	3
3. Математична розминка	5
4. Руйнівники міфів	5
5. Методи проведення грошових реформ	6
6. У якій країні це сталося?	7
7. Відгадайте слова	8
8. Що? Де? Скільки?	9
9. Коли, що і як відбулося?	10
10. Кросворд	11
11. Розгадайте анаграму	13
12. Тести	14

Якій видатній особі належать слова?

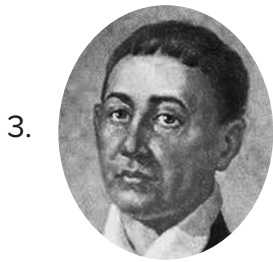
Визначте, яка видатна особа зображена на портреті. Встановіть відповідність між банкнотою та портретом письменника або письменниці, які зображені на цих банкнотах. Упізнайте вірші відомих українських письменників за цитатою.

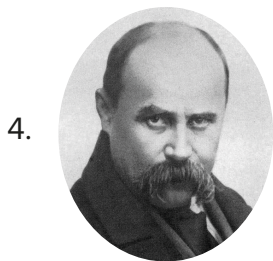
А) "Всякому місту –
звичай і права,
Всяка тримає свій ум
голова..."

Б) "У всякого своя доля
І свій шлях широкий:
Той мурує, той руйнує,
Той неситим оком
За край світа зазирає..."

В) "Розвалилась зла руїна,
Покотилася лавина,
І де в світі тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб згасила, мов огонь,
Розвидняючийся день?"

Г) "Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать."

Відповіді:

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

У якій історичній події брав участь герой банкноти?

Визначте, яка видатна особа зображена на портреті.

Встановіть відповідність між банкнотою та портретом державних діячів, які зображені на цих банкнотах.

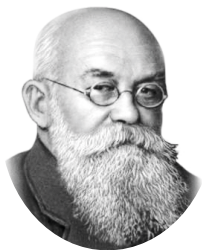
Завдяки чому вони стали відомими? Оберіть правильний варіант.

1.

Д) За його правління на території України почали карбувати золоті та срібні монети.

2.

В) За його часів з'явилась перша рукописна збірка законів – "Руська правда", що містила норми кримінального, спадкового, торгового і процесуального законодавства.

3.

Г) Був обраний Головою Української Центральної Ради.

4.

Е) Перший президент Національної академії наук України, один із засновників геохімії, біогеохімії та радіогеології.

5.

Б) За його правління внаслідок переможних битв 1648–1649 років відбулось становлення Української козацької держави.

6.

А) Крім активної громадської та політичної діяльності, був відомим меценатом, активно сприяв розвитку освіти, культури та мистецтва в Україні, часто його прізвищем називають нову епоху в розвитку архітектурного стилю – українського бароко.

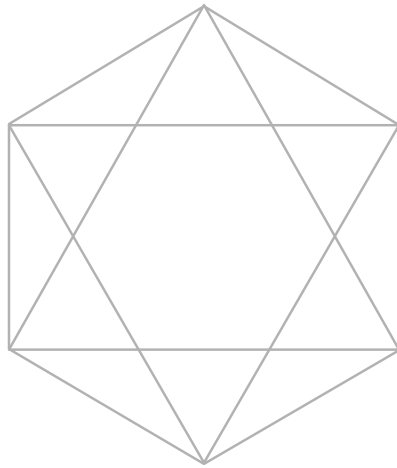
Відповіді:

А Б В Г Д Е

1						
2						
3						
4						
5						
6						

Математична розминка

На банкнотах різних країн зустрічаються зображення різноманітних геометричних фігур. Визначте, яка кількість трикутників у фігурі на малюнку:

Відповідь: _____ штук

Руйнівники міфів

Доведіть або спростуйте міф.

1. Грошові реформи проводяться таємно, без повідомлень у ЗМІ.
2. Чим більше на банкноті нулів, тим більша її цінність.
3. Під час грошової реформи у населення відчужують заощадження.
4. Чим більше в країні надруковано грошей, тим заможніша країна.
5. Грошові реформи проводяться тоді, коли в країні посилюється інфляція.

Методи проведення грошових реформ

Встановіть відповідність між ознакою та методом проведення грошової реформи.

1. Зміна масштабу цін, скорочення кількості грошей в обігу, підвищення купівельної спроможності грошей

а) нуліфікація

2. Підвищення курсу національних грошей по відношенню до іноземної валюти

б) девальвація

3. Скасування знецінених грошових знаків, вилучення їх з платіжного обігу й заміна новими

в) ревальвація

4. Зниження курсу національних грошей по відношенню до іноземної валюти

г) деномінація

У якій країні це сталося?

Установіть відповідність між країною та подією. Також визначте, про який метод проведення грошової реформи йдеться?

Великобританія

А) У цій країні зміцнення курсу національної валюти щодо до іноземних валют відбувалось упродовж тривалого часу (з 60-х років ХХ ст.). Навіть під час кризи 1998 року упродовж трьох днів курс її валюти зміцнів щодо до долара США на 22,5%.

1

Деномінація

Японія

Б) У 1985 році валюту під назвою песо, що був національними грошима цієї країни понад 150 років, замінили на аустраль. Однак у 1992 році песо повернувся, замінивши знецінений аустраль.

2

Девальвація

Аргентина

В) У серпні 2019 року відбулось падіння курсу валюти цієї країни у відповідь на підняття торгових тарифів США по відношенню до товарів даної країни.

3

Ревальвація

Німеччина

Г) Наприкінці 70-х років ХХ ст. у цій країні вартість фунта стерлінгів щодо долара США була знижена на 14,3%: з 2,8 дол. США за один фунт до 2,4 дол. США за фунт.

4

Девальвація

Китай

Д) Для подолання наслідків повоєнної гіперінфляції одна нова рейхсмарка 1923 року випуску обмінювалась на 1 трильйон старих рейхсмарок.

5

Нуліфікація

Відповіді: Великобританія

Японія

Аргентина

Німеччина

Китай

А	Б	В	Г	Д

Відгадайте слова

Додайте слово, яке б було закінченням першого та початком наступного. Запишіть всі три слова у кожному варіанті.

1) БАНК (.....) РІУС

2) ОЩАД (.....) ОМАТ

3) РЕ (.....) ЛЬНІСТЬ

4) КОН (.....) ИВ

5) ГОСПО (.....) УНОК

Що? Де? Скільки?

Питання №1.

На честь цієї події у 1999 році Центральний банк Румунії випустив спеціальну банкноту, що одразу набула популярності. Це була перша полімерна банкнота в Європі. Але її шалений успіх стався з іншої причини – вона мала особливий елемент, що вирізняв цю банкноту з-поміж інших банкнот саме під час події 1999-го року. Що це за подія?

Питання №2.

Банкноти – це своєрідна візитівка країни, що може "розповісти" туристам про її особливості. У 2017 році Центральний банк Норвегії вирішив втілити цю ідею в життя і презентував нову серію банкнот норвезької крони. Як змінив Центральний банк Норвегії свої банкноти?

Коли, що і як відбулось?

Установіть черговість подій, завдяки яким в Україні з'явилась національна грошова одиниця – гривня.

а) В обігу з'явилися українські карбованці (купоно-карбованці).

б) З готівкового обігу вилучено тимчасові гроші та одночасно введено постійну національну валюту.

в) В Україні з'явилися банкноти номіналом 200 гривень.

г) Здійснено три "морські" походи по гривню.

ґ) В Україні з'явилися банкноти номіналом 500 гривень.

д) В Україні почала працювати Фабрика банкнотного паперу (м. Малин, Житомирська область).

е) В Україні з'явилась банкнота номіналом 1 мільйон купоно-карбованців.

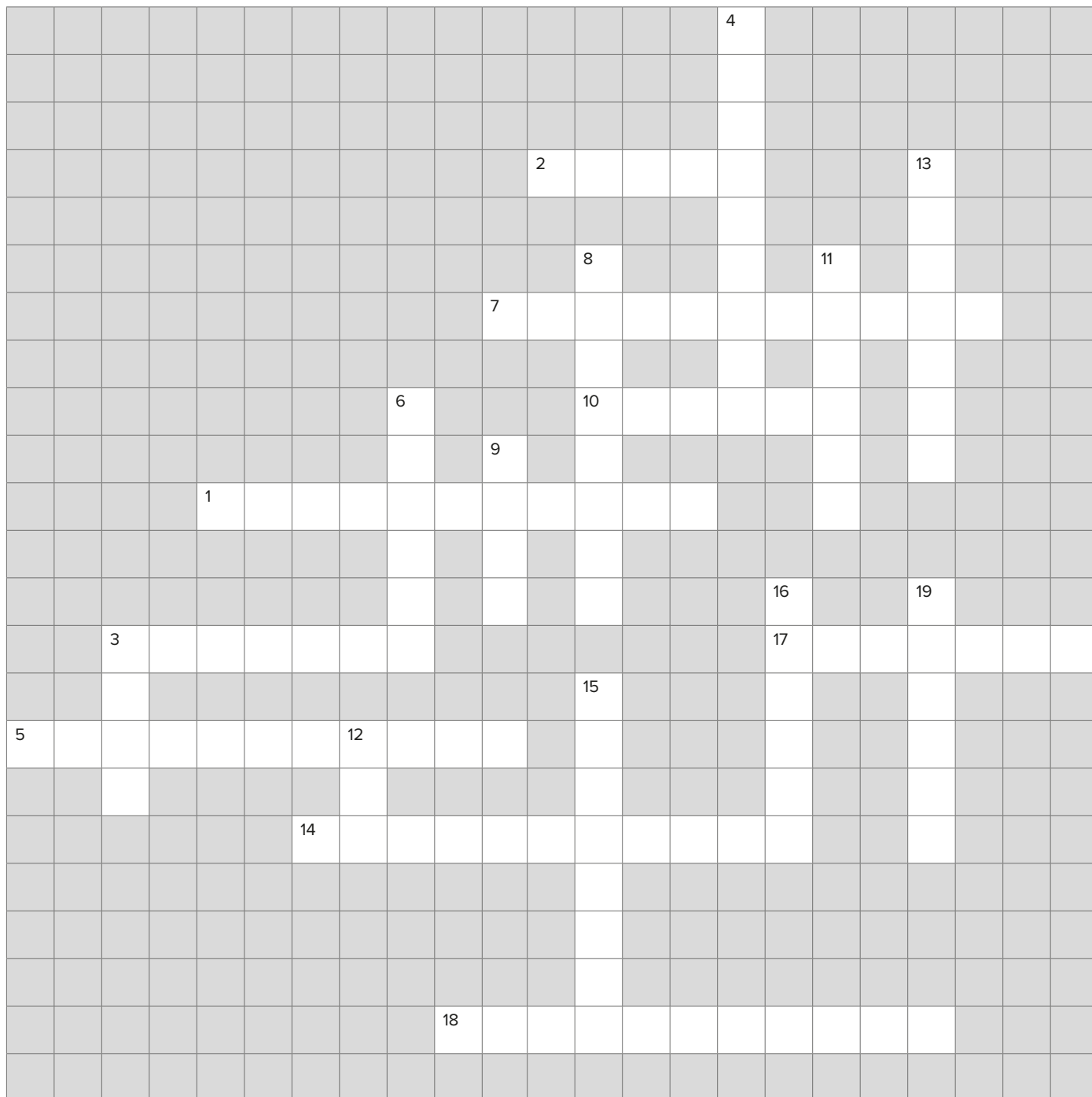
є) Затверджено назву грошової одиниці незалежної України – "гривня" та перелік видатних діячів української історії та культури, які мають бути зображені на лицьовій стороні банкнот.

ж) В Україні з'явилися банкноти номіналом 1000 гривень.

з) В Україні склалися економічні передумови для введення постійної грошової одиниці.

Кросворд

Закріпіть отримані знання, заповнивши кросворд.

Питання

По горизонталі:

1. Посилення курсу національної валюти відносно курсу валют іноземних країн.
2. Місто, в якому знаходиться фабрика банкнотного паперу Національного банку України.
3. Розмінна монета гривні.
5. Грошова одиниця України до 1996 року.
7. Обмін усіх старих грошей на нові у певному співвідношенні з одночасним перерахуванням у цій пропорції цін.
10. Один зі співавторів дизайну перших українських гривень.
14. Метод проведення грошової реформи, при якому держава скасовує знецінені грошові знаки, вилучає їх з обігу і замінює новими у меншій кількості.
17. Комплекс заходів органів державної влади, спрямованих на кардинальні зміни існуючої в країні системи грошового обігу.
18. Послаблення обмінного курсу національної валюти по відношенню до іноземних валют.

По вертикалі:

3. Ціна національної валюти виражена в грошових одиницях іноземних країн.
4. Стабільність ... є необхідною передумовою запуску більшості грошових реформ.
6. Країна, де на підприємстві компанії "Thomas De La Rue" виготовлялись перші банкноти 50 та 100 гривень.
8. Зростання цін, що свідчить про зниження купівельної спроможності грошей.
9. Валюта, яка з'явилась внаслідок об'єднання низки країн та проведення реформи їхніх грошових систем.
11. Перші банкноти гривні малих номіналів друкувались у
12. Державна установа, яка проводила в Україні грошову реформу 1996 року.
13. Вартість, що вказується на грошових знаках.
15. Грошовий знак, виготовлений зі спеціального паперу або полімеру, зазвичай прямокутної форми.
16. Офіційна валюта України.
19. Існує ... (кількість) покоління гривні.

Розгадайте анаграму

Анаграма – це перестановка букв у слові, в результаті чого виникає інше слово. Розгадайте анаграму та запишіть відповідь у спеціально відведеному місці. Знайдіть у кожному варіанті зайве слово, яке не стосується теми заняття.

А

ФОРРЕМА _____

НІССТАЛЬБІТЬ _____

ХІПЕРЕД _____

ЦЕРТНКО _____

Б

УРИТКБОП _____

ЯНУЦІФЛІКА _____

ВАРЯЦІЄВВАЛ _____

ЯЦІЛАЬВДЕАВ _____

В

НБУНЯКАРВА _____

ТСКЕТ _____

ИЛТТЯ _____

РУДК _____

Г

ВНЯГРИ _____

УФОМРЛА _____

ЙКПКАОІ _____

ПКУОН _____

Тести

Перевірте, як ви засвоїли тему уроку. Яка з відповідей правильна?

1) Грошова реформа – це...

☐ а) зміна назви грошової одиниці;	☐ в) знецінення національної валюти;
☐ б) повна чи часткова зміна грошової системи країни;	☐ г) отримання кредиту від міжнародної фінансової організації.

2) Різновид грошової реформи, при якому в обіг вводяться нові гроші за короткий проміжок часу (до 15 днів) – це...

☐ а) деномінація;	☐ в) одномоментна реформа;
☐ б) реформа обміну валютами;	☐ г) девальвація.

3) У якому співвідношенні українські карбованці обмінювались на гривню?

☐ а) 100 : 1;	☐ в) 100 000 : 1;
☐ б) 1000 : 1;	☐ г) 1 000 000 : 1.

4) За часів незалежності України у якому році відбулася нуліфікація?

☐ а) 1991 року;	☐ в) 1997 року;
☐ б) 1996 року;	☐ г) в Україні нуліфікація не проводилася.

5) Хто був Головою Національного банку України, коли проводилась грошова реформа 1996 року?

☐ а) Віктор Ющенко;	☐ в) Володимир Стельмах;
☐ б) Вадим Гетьман;	☐ г) Володимир Матвієнко.

6) Вдало проведена грошова реформа забезпечує...

- а) зменшення доходів державного бюджету;
- б) політичну нестабільність в країні;
- в) погіршення довіри до банків;
- г) економічну стабільність та відновлення довіри до банків.

7) Коли проводилась грошова реформа, завдяки якій в Україні з'явилась гривня?

- а) 2-16 вересня 1996 рік;
- б) 2-16 вересня 1991 рік;
- в) 2-16 вересня 1901 рік;
- г) 2-16 вересня 1921 рік.

8) Як називається грошова реформа, при якій в обігу з'являється новий зразок банкноти, а попередній варіант одночасно або поступово вилучається?

- а) конфіскаційна реформа;
- б) формальна реформа;
- в) повна реформа;
- г) нуліфікація.

9) У якому році в Україні з'явилась Фабрика банкнотного паперу?

- а) 1994 році;
- б) 1995 році;
- в) 1996 році;
- г) 1997 році.

10) Скільки поколінь гривні існує на сьогоднішній день?

- а) 2;
- б) 3;
- в) 4;
- г) 6.

Для нотаток

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

Для нотаток

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

Для нотаток

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

Для нотаток

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

Електронне навчальне видання
Робочий зошит для учнів старшої школи
для уроку з фінансової грамотності на тему
"Грошова реформа: що, навіщо та як?"

Укладачі: Тригуб Олена, Сидоренко Тетяна
Художнє оформлення: Святенко Анна
Літературний редактор: Луциков Євген
Липень 2021 рік

Національний банк України
01601 м. Київ
вул. Інститутська 9
bank.gov.ua

Відгуки, пропозиції та зауваження надсилайте
на електронну адресу:
finlit@bank.gov.ua

ГРОШОВА РЕФОРМА: ЩО, НАВІЩО ТА ЯК?

Робочий зошит
для учнів старшої школи
до уроку з фінансової грамотності

